Беловик

49 чш - 902

Управление народного [illegible]ования
Мариинско-Посад[illegible]ской
администрации Чувашской Республики

1) Эреветлĕ (сăн-питлĕ) – ~~çавракa~~ ~~тăрăлла~~ çавракa питлĕ 0б

2) 1) Кĕтерук кинелли сăмаха малалла калать
е халапне ~~н~~ калать; 4б

3) нуммай - нумай 1
пулчĕр - пултĕр 0
йивăçлă - йывăçлă 1
сăлттавсенчĕн - сăлтавсенчĕн 1
ăшăхланса - ăшăхса 1
йушкăн - юшкăн 1
пыльчăклă - пылчăклă 1
3б

4) çырмасть
1) çырмĕ 1б
2) ~~çырмĕтте~~ çырманĕ
3) çырмасттăр 1б
4) çырайменĕ 0б
5) çырмĕп
2б

5) 1 предложени ~~пăтăлли~~ ~~сыпăнуллă~~ сыпăнуллă хутлă предложени 0

6) Басня 4б

7) Çăвн Качи 2б

8)
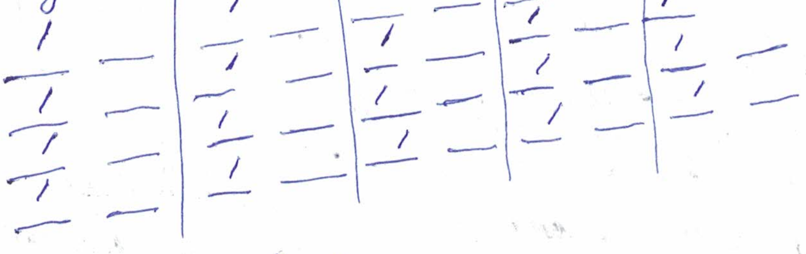

Хорей
икĕ картлă
3б

9) нимĕ – пулăшу.
Ялта пурăнакан çынсем чан сапса е калаçа тăтăлла
~~пулăшу~~ пулăшма тухасçĕ
5б

10) Ҫак сӑмахсене эпӗ ҫакӑн пек ӑнланатӑп. Кашни халӑхӑн хӑйӗн историйӗ, йӑли-йӗрки пур. Эпир ҫак йӑла-йӗркесене ялан асра тытатпӑр. Пирӗн асатте-асаннесем пире тӗрлӗ халапсем, юмахсем каласҫӗ. Пирӗн ҫак сӑмахсене ялан асра тытмалла.

Манӑн ватӑ асаннӗ пур. Вӑл ӗнте 87-ҫул тултарса, 88-ҫула кайнӑ. Мӗншӗн-ха эпӗ ҫакӑн пек каларӑм? Малтан эпӗ те тӗлӗнеттӗмччӗ, халӗ вара асанне калана пек калатӑп. Пирӗн чӑвашсем авалхи йӑли-йӗрки; Апат ҫиме ялан ваттинче пуҫлаҫҫи те, аслисем калание тӑнлани те пирӗн ӗмӗртен-ӗмӗре куҫса пынӑ.

Халӗ шкулсенче чӑвашла калаҫмасан та пултараҫҫӗ, анчах тӑван халӑх пурнӑҫне, йӑлине пурте (пӗтӗмпе) вӗренеҫҫӗ.

Эпир хамӑра чӑваш тетпӗр, анчах тӑван халӑх историне пӗлмесен, тӑван чӗлхепе калаҫма пӗлмесен мӗнле калама пултаратпӑр?

Асанне ~~калатчӗ~~ ялан калаҫа кӑтартатчӗ: „Эпир пӗчӗкрех чухне ыттене аннене пӗрле тырӑ вырма каяттӑмӑр. Ирхине пуҫлатӑмӑрччӗ те каҫхине ӗҫлеттӗмӗр, пӗрле ӗҫлесен ним хуйхӑ-суйхӑ та, йывӑрлӑхӗ те туйӑнмастчӗ“! Ҫапла вара эпир пур ӗҫе те пӗрле тӑватпӑр. Хӑнана каймалла-и — юр хырмалла-и, ҫӗр улми кӑлармалла-и, ялан пӗрле.

~~Чӑваш эткерӗ ялан~~

Чӑваш эткерӗ вӑл пур ҫӗртре, пирӗн те ӑсра. Пирӗн ялта кашни ҫул мӑнкуна пурте пӗрле пуҫтарӑнса пӳртсем тӑрӑх утаҫҫӗ. Аслисем ачасем вара тӑвансем патне, кӳршӗсем патне каяҫҫӗ. ~~Ӗне~~ Ҫуркунне Ӗне яла тухсассӑн ҫынсем пӗр-пӗрне конфетсемпе пряникпе кӑмӑллаҫҫӗ. Салтака ӑсатнӑ чух пурте салтак патне шурӑ ҫинче тӗрленӗ полотенцӑ мӑйӗнче ҫыхса яраҫҫӗ, чипер таврӑнтӑр тесе сунаҫҫӗ.

Ҫак йӑласене ваттисем ҫамрӑксене, ҫамрӑксем вара малашлла калаҫа пӑрахаҫҫӗ. Ҫавна пула пурте йӑли-йӗркине пӗлеҫҫӗ. Пӗлмесен вара намӑс. Ҫавӑнпа та

Эпир хамӑр историне асран кӑлармастпӑр. Чӑвашсем пулнине пӗлменнине ыйтатпӑр, пӗлнине мухтанатпӑр. Чӑвашсем малтан ӑҫта пурӑннӑ пур ачаран ыйтсан та, пурте хуравлама пултараҫҫӗ: Хӗвел тухӑҫӗнче. Мисемӗш ҫулта Чӑваш алфавитне кам тунӑ — И. Я. Яковлев. Чӑваш ҫырулӑхӗнне пуҫланӑ — 1769 ҫултан. Шупашкар ~~пур~~ „Эпир пулнӑ, пур, пулатпӑр,“ — тесе Ахальтен мар Хусанкай ~~кам~~ сӑвӑра ҫырнӑ.

Чӑн та Чӑваш пур пулсан ~~ун от~~ Чӑваш халӑх эткерӗ те пур. Ҫапла пирӗн, Чӑвашсен, ялан паттӑр пулмалла, Тӑван халӑх ~~Эткерне йӑлине тӑвса асран~~ эткерне астума ялан тӑрашмалла.

5б

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Итого
0	4	3	2	0	4	2	3	5	5	28б